

Σύνδεση με τα προηγούμενα: Αφού η Χρυσήδα παραδίδεται στον πατέρα της ,η αποστολή που πήγε στη Χρυσά με επικεφαλής τον Οδυσσέα επιστρέφει στο στρατόπεδο των Αχαιών. Ο Αχιλλέας θυμωμένος παραμένει μακριά από τον πόλεμο. Είναι λυπημένος και λαχταρά τη φλόγα του πολέμου... Οι θεοί γυρίζουν από τη χώρα των Αιθιοπών.(21^η ημέρα της Ιλιάδας).

Η σχέση του Δία και της Θέτιδας από παλιά :

α) Σύμφωνα με τον Πίνδαρο, ο Δίας και ο Ποσειδώνας ήθελαν να παντρευτούν την Θέτιδα. Η Θέμιδα, η θεά της δικαιοσύνης, τους πληροφόρησε ότι η Θέτιδα θα γεννήσει γιο πιο δυνατό από τον πατέρα του,ο οποίος θα τον εκθρονίσει και θα πάρει τη θέση του και συμβούλεψε να την παντρεύουν με θνητό άνδρα. Έτσι ,ο Δίας κανόνισε τον γάμο της με τον Πηλέα, αν και εκείνη δεν ήθελε. Από αυτόν τον γάμο γεννήθηκε ο Αχιλλέας, μισός θεός, μισός άνθρωπος, καταδικασμένος, όμως, να πεθάνει νέος.

β) Ο Δίας κάποια εποχή κινδύνευσε να χάσει τον θρόνο του, γιατί τρεις θεοί απείλησαν να τον δέσουν, ώστε να του περιορίσουν τη δύναμη. Αυτοί ήταν: η Ήρα, η Αθηνά και ο Ποσειδώνας. Αυτό έδειχνε την πρόθεση διαδοχής στη βασιλεία του κόσμου. **Τότε επεμβαίνει η Θέτιδα**, καλεί στην κορυφή του Ολύμπου τον εκατόγχειρο Βριάρεω ή Αιγαίωνα, όπως τον ονόμαζαν, που ήταν πολύ δυνατός. Αυτός κάθισε δίπλα στον Δία και έτσι φοβήθηκαν οι τρεις θεοί και δεν τον έδεσαν. Γι' αυτό ο Δίας χρωστά χάρη στην Θέτιδα.(A 399-407)

Τυπική σκηνή ικεσίας είναι αυτή που εμπεριέχει τα τυπικά στοιχεία της:

α)χειρονομία- ο ικέτης γονατίζει και πιάνει το γόνατο και το γένη αυτού που θα παρακαλέσει.

β)προσφώνηση του ικέτη (Δία ,πατέρα)

γ)αναφορά σε προηγούμενη βοήθεια(με λόγια ή με έργα) που πρόσφερε ο ικέτης σε αυτόν από τον οποίο ζητά κάτι

δ) το αίτημα(αυτό που ζητά).

Πραγματολογικά σχόλια.

Ήφαιστος, ο ένδοξος τεχνίτης (στ. 573): πρόκειται για το γιο της Ήρας. Σύμφωνα με κάποιες παραδόσεις η Ήρα τον γέννησε μόνη της χωρίς τη συμμετοχή του Δία και μάλιστα ο τοκετός ήταν πρόωρος και με πολλές δυσκολίες, για αυτό ο θεός γεννήθηκε κουτσός. Σύμφωνα όμως με άλλες μυθολογικές παραδόσεις, η αναπηρία του Ηφαιστου οφείλεται στην πτώση του στη Λήμνο από τον Όλυμπο, όταν τον πέταξε από εκεί ο Δίας. Ο θεός ήταν εξάισιος τεχνίτης. Έφτιαχνε γυναίκες από χρυσό που δρούσαν σαν ζωντανοί άνθρωποι, κατασκεύασε τις κατοικίες των θεών, τα όπλα του Αχιλλέα, την αιγίδα και το σκήπτρο του Δία. Επίσης δημιούργησε την πρώτη γυναίκα, την Πανδώρα. Γυναίκα του σύμφωνα με την παράδοση ήταν η θεά Αφροδίτη, που όμως τον απατούσε με τον Άρη, το θεό του πολέμου. Ο θεός λατρευόταν ιδιαίτερα στη Λήμνο, όπου πίστευαν πως είχε το εργαστήριό του.

παίρνοντας απ' τον κρατήρα εκείνος (στ. 598): η λέξη προέρχεται από το ρήμα κεράννυμι (= αναμειγνύω (κυρίως νερό με κρασί)). Ήταν μεγάλο και πλατύ αγγείο, συνήθως ασημένιο, μέσα στο οποίο νέρωναν το κρασί και εν συνεχεία το σέρβιραν στα αγγεία πόσεως. Στη συγκεκριμένη σκηνή ο κρατήρας δεν περιέχει κρασί αλλά νέκταρ, το ποτό των θεών.

Αξίες- αντιλήψεις- έθιμα- θεσμοί- κοινωνικοπολιτική οργάνωση.

Ευρήκε τον βροντόφωνον... του πολυλόφου Ολύμπου (στ. 499- 500): ο Δίας κάθεται μόνος του στην κορυφή του Ολύμπου, κάτι που δείχνει την υπεροχή του έναντι των άλλων

θεών. Γυρίζοντας από τους Αιθίοπες προηγείται όλων των θεών, όταν εισέρχεται στο χώρο του συμποσίου οι θεοί σηκώνονται, έχει υπερφυσική δύναμη και δεν φοβάται κανέναν.

εμπρός του εκάθισε... το πηγούνι (στ. 501- 502): πρόκειται για την τυπική στάση ικεσίας. Ο ικέτης γονατίζει και πιάνει τα γόνατα του προσώπου στο οποίο απευθύνει την ικεσία. Αν το πρόσωπο αυτό είναι καθισμένο, τότε ο ικέτης πιάνει με το δεξί του χέρι το πηγούνι και με το αριστερό ακουμπά τα γόνατα του ισχυρού στον οποίο στηρίζει τις ελπίδες του. Βλέπουμε εδώ πως εκτός από τους θνητούς και οι θεοί προβαίνουν σε ικεσίες (ανθρωπομορφισμός).

και ιδού για να βεβαιωθείς... οπίσω και θα γίνει (στ. 525- 528): οι θεοί, όπως και οι θνητοί, όταν θέλουν να γίνουν πιστευτοί, ορκίζονται (ανθρωπομορφισμός). Ο λόγος και ο όρκος των θεών δεν μπορούν να παρθούν πίσω. Εδώ ο όρκος επιβεβαιώνεται επίσημα από τον Δία με το κούνημα της κεφαλής του προς τα κάτω.

κακό θα είναι... για τους θνητούς (στ. 574- 575): τα λόγια του Ηφαίστου δείχνουν πως οι θεοί μαλώνουν μεταξύ τους για ανθρώπινες υποθέσεις. Οι θεοί λοιπόν δεν μοιάζουν απλά με τους θνητούς, αλλά παραφέρονται για αυτούς. Το θεϊκό και το ανθρώπινο στοιχείο στον Όμηρο είναι στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους. Αν δεν υπήρχαν θεοί, δεν θα υπήρχαν άνθρωποι και αν δεν υπήρχαν άνθρωποι, δεν θα υπήρχαν θεοί. Φυσικά η παρατήρηση του θεού, πως είναι αβάσταχτο κακό να μαλώνουν ο Δίας με την Ήρα για τους θνητούς, δεν σημαίνει πως ο Ήφαιστος πιστεύει ότι οι θεοί δεν πρέπει να ανακατεύονται στα ανθρώπινα πράγματα, αλλά ότι ο καυγάς γίνεται σε λάθος στιγμή. Οι θεοί μαζεύτηκαν για να διασκεδάσουν και όχι για να συζητήσουν ή να πάρουν κάποια σημαντική απόφαση (ανθρωπομορφισμός).

να θέλει να μας κατρακυλά από το θρονί μας όλους (στ. 581): σύμφωνα με μια αντίληψη, τον Ήφαιστο πέταξε από τον Όλυμπο η Ήρα. Εδώ ο ποιητής για να εξυπηρετηθούν οι σκοποί του, μετασχηματίζει την αντίληψη αυτή και αναφέρει πως τον θεό τον γκρέμισε ο Δίας, ώστε να συμπαρασταθεί στη μητέρα του που υποβιβάστηκε από τον πατέρα των θεών. Για άλλη μια φορά ο ποιητής υπογραμμίζει την ακαταμάχητη δύναμη του πατέρα θεών και ανθρώπων.

Ανθρωπομορφισμός : Οι θνητοί έπλασαν τους θεούς δίνοντάς τους ανθρώπινα χαρακτηριστικά και στην ενότητα αυτή είναι έντονος ο ανθρωπομορφισμός των θεών. Ομοιότητες θεών- θνητών:

- ανθρώπινα συναισθήματα (ζήλεια, οργή, χαρά),
- ανθρώπινη συμπεριφορά (καυγαδίζουν, απειλούν, είναι καχύποπτοι),
- δεν είναι παντογνώστες (η Ήρα δεν γνώριζε τη συζήτηση του Δία με τη Θέτιδα),
- συζυγικός βίος, με την υποταγή της γυναίκας στην εξουσία του άνδρα,
- ιεραρχία, με σεβασμό στον ανώτερο.

Διαφορές θεών- θνητών:

- οι θεοί είναι ευδαίμονες και τα προβλήματα των ανθρώπων μόνο προσωρινά τους απασχολούν,
- οι θεοί έχουν υπερφυσικές δυνάμεις και ικανότητες,
- οι θεοί πίνουν νέκταρ και τρώνε αμβροσία και στο αίμα τους κυλάει ιχώρ αντί για αίμα.

Η κοινωνική οργάνωση των θεών. Στους στίχους 534- 536, οι θεοί σηκώνονται για να υποδεχτούν τον Δία, αμέσως μόλις αντιλαμβάνονται την παρουσία του, δείχνοντας έτσι το σεβασμό τους σε αυτόν. Στη συνέχεια, στους στίχους 541- 542, η Ήρα κάνει παράπονα στο σύζυγό της, ότι αποφασίζει μόνος του, χωρίς να την ενημερώνει. Ο Δίας της απαντά πως της ανακοινώνει μόνο ό,τι είναι ανακοινώσιμο, πράγμα που δείχνει πως έχει το δικαίωμα να παίρνει τις αποφάσεις μόνος του. Εκείνη λέει πως του αναγνωρίζει το δικαίωμα αυτό και πως έχει από καιρό πάψει να ανακατεύεται στις υποθέσεις του, αλλά φοβάται πως η Θέτις τον

ξεγέλασε ώστε να βοηθήσει τον Αχιλλέα και να καταστρέψει τους Αχαιοούς. Στους στίχους 561- 570, ο Δίας ξεσπά και επιτίθεται στην Ήρα. Της λέει πως αν αυτός ήταν ο σκοπός της Θέτιδας είναι δικός του λογαριασμός το πως θα ενεργήσει και την απειλεί πως αν δεν σωπάσει θα την χτυπήσει και δεν θα την γλιτώσει κανένας θεός από τα χέρια του. Ο πατέρας θεών και ανθρώπων έχει μεγάλη σωματική δύναμη και το δικαίωμα να ενεργεί μόνος του. Οι άλλοι θεοί στέκονται αμίλητοι και λυπημένοι και κανένας τους δεν αντιδρά. Μόνο ο θεός Ήφαιστος επεμβαίνει προκειμένου να ηρεμήσει τα πνεύματα. Επισημαίνει ότι ο Δίας είναι πανίσχυρος και συμβουλεύει τη μητέρα του να είναι γλυκιά και τρυφερή μαζί του, θυμίζοντας σε όλους τι συνέβη στον ίδιο όταν κάποτε τόλμησε να πάει ενάντια στο Δία για να βοηθήσει τη μητέρα του. Τέλος στους στίχους 579, 584, είναι ολοφάνερη η προσπάθεια του Ήφαιστου να κολακέψει τον Δία, αναδεικνύοντας έτσι το φόβο που αισθάνεται μπροστά του.

Ο Δίας λοιπόν είναι ο άρχων που ασκεί απόλυτη εξουσία και διαφεντεύει τον Όλυμπο. Οι θεοί είναι υποτελείς του, τον σέβονται αλλά και τον φοβούνται. Αυτό βέβαια συμβαίνει και με την ίδια του τη γυναίκα, η οποία δεν μπορεί να σταθεί δίπλα του σαν ίση.

Όλα τα παραπάνω μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η κοινωνία των θεών είναι πιστό αντίγραφο της ανθρώπινης κοινωνίας της μυκηναϊκής εποχής. Όπως και η κοινωνία των θνητών, έτσι και η κοινωνία των θεών είναι ανδροκρατούμενη. Οι θεοί αποτελούν μια οικογένεια στην οποία τον πρώτο και τελευταίο λόγο έχει ο πατέρας και η βούλησή του είναι νόμος. Η σύζυγος και τα παιδιά έχουν περιορισμένα δικαιώματα και δέχονται τη θέληση του συζύγου- πατέρα ακόμα και με τη βία, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν εξηγείρονται (όπως η Ήρα και ο Ήφαιστος). Βέβαια οι εξεγέρσεις αυτές αργά ή γρήγορα καταστέλλονται από τον πατέρα- αρχηγό που κυριαρχεί.

Δίας- Ήρα / Αχιλλέας- Αγαμέμνονας.

Η σύγκρουση ανάμεσα στον Δία και την Ήρα, μας φέρνει έντονα στο μυαλό τη σύγκρουση του Αχιλλέα με τον Αγαμέμνονα.

Ομοιότητες:

- η σύγκρουση έρχεται μετά από δύο ικεσίες, της Θέτιδας και του Χρύση,
- η σύγκρουση αφορά τους δύο πρώτους της κάθε κοινωνίας (Δίας- Ήρα και Αγαμέμνονας- Αχιλλέας),
- η σύγκρουση αρχικά είναι μια ήπια αντιπαράθεση που στη συνέχεια κορυφώνεται με έντονο ξέσπασμα, απειλές αλλά και βαρύτατους χαρακτηρισμούς,
- ο αρχηγός απειλεί πως θα χρησιμοποιήσει βία,
- ο ένας από τους δύο αντιμαχόμενους υποχωρεί (Ήρα και Αχιλλέας),
- κάποιος μεσολαβεί ώστε να ηρεμήσουν τα πνεύματα και να εκτονωθεί η ένταση (Ήφαιστος και Νέστωρ),
- οι υπόλοιποι συμμετέχοντες (θεοί και Αχαιοί) παραμένουν σιωπηλοί.

→ Διαφορές:

- στον Όλυμπο ισχυρότερος είναι ο αρχηγός (Δίας), ενώ αντίθετα στο στρατόπεδο ισχυρότερος είναι ο δεύτερος (Αχιλλέας),
- στον Όλυμπο το ξέσπασμα γίνεται μόνο από τον Δία και μόνο εκείνος υβρίζει και απειλεί, ενώ αντίθετα στο στρατόπεδο ξεσπούν, απειλούν και υβρίζουν ο ένας τον άλλον και ο Αγαμέμνονας και ο Αχιλλέας,
- η Ήρα δεν τολμά να αμφισβητήσει την ηγετική θέση του Δία, ενώ αντίθετα ο Αχιλλέας αμφισβητεί τη θέση του Αγαμέμνονα,
- η Ήρα υποχωρεί από φόβο, ενώ αντίθετα ο Αχιλλέας υποχωρεί έπειτα από παρότρυνση της Αθηνάς,

- η παρέμβαση του Ηφαίστου προκειμένου να εκτονωθεί η ένταση στον Όλυμπο κρίνεται επιτυχημένη, ενώ αντίθετα η παρέμβαση του σοφού Νέστορα στο στρατόπεδο πέφτει στο κενό.

Διαμάχη Δία- Ήρας.

- Η Ήρα ξεκινά τη συζήτηση, έχει μια συγκρατημένη επιθετικότητα και εριστική διάθεση, κρατά όμως την αξιοπρέπειά της και διατυπώνει τα λόγια της με τρόπο διπλωματικό.
- Ο Δίας απαντά και είναι ήπιος και διπλωμάτης.
- Η Ήρα δευτερολογεί:
 ☐☐διαβεβαιώνει ότι σέβεται το δικαίωμα του Δία να μην της φανερώνει τα πάντα, όμως η πραγματικότητα τη διαψεύδει,
 ☐☐αποκαλύπτει ότι είδε τη Θέτιδα,
 ☐☐διατυπώνει τους φόβους της και ελπίζει ότι ανάλογα με τις αντιδράσεις του Δία θα μπορέσει να καταλήξει σε κάποιο συμπέρασμα.
- Ο Δίας δευτερολογεί:
 ☐☐εγκαταλείπει την τακτική της ψύχραιμης άμυνας και περνά στην επίθεση με τα όπλα που διαθέτει ως άντρας (σωματική δύναμη) αλλά και ως θεός (παντοδυναμία),
 ☐☐απειλεί ότι θα χτυπήσει την Ήρα.

Η επέμβαση του Ηφαίστου.

- Ο Ήφαιστος απευθύνεται μόνο στην Ήρα και δεν τολμάει να μιλήσει στον πατέρα του.
- Δίνει συμβουλές στη μητέρα του.
- Υπενθυμίζει τι έπαθε ο ίδιος από το Δία στο παρελθόν.
- Η αναφορά στο πάθημα του Ηφαίστου χαλαρώνει την ένταση της ατμόσφαιρας.
- Με τη συμφιλιοτική παρέμβαση του Ήφαιστος αποκαθίσταται και πάλι η ευδαιμονία των θεών και χαλάρωση της έντασης επισφραγίζεται με ένα συμπόσιο.

Λειτουργικός ρόλος σκηνής συμποσίου.

Ο ποιητής επινοεί τη σκηνή του συμποσίου στον Όλυμπο, έχοντας σκοπό να πετύχει τα εξής:

- να δώσει στοιχεία από τη ζωή και την ιεραρχία των θεών,
- να υπογραμμίσει την εξουσία και τη δύναμη του Δία, βεβαιώνοντας τον ακροατή πως όλα θα προχωρήσουν σύμφωνα με την υπόσχεση που έδωσε στη Θέτιδα για δικαίωση του Αχιλλέα.

Ηθογράφηση

- **Δίας:** πρόκειται για τον **απόλυτο** εξουσιαστή, είναι **επιβλητικός** και γεμάτος δύναμη. Είναι όμως και **φιλεύσπλαχνος** και **ευαίσθητος**, όπως φαίνεται από την αντίδρασή του στο πρόβλημα της Θέτιδας. **Εκνευρίζεται** από τη συμπεριφορά της συζύγου του, **οργίζεται** και γίνεται ιδιαίτερα **απειλητικός**. Παρουσιάζεται ως **δίκαιος** και **σοφός** κριτής των θεμάτων που σχετίζονται με τους θνητούς και δεν αφήνει κανέναν να επέμβει σε ζητήματα που ο ίδιος θέλει να επιληφθεί.
- **Ήρα:** παρουσιάζεται ως η ζηλιάρα και εκνευρισμένη σύζυγος, που στις αποφάσεις που πρόκειται να παρθούν παραγκωνίζεται από τον σύζυγό της.
- Αντιδρά** στην καταπίεση του Δία, κάτι που δείχνει ότι πρόκειται για μια θεά **δυναμική** και **τολμηρή**, που όμως όταν ο σύζυγός της τη μαλώνει μαζεύεται από **φόβο**. Επιπλέον είναι **πονηρή** και **έξυπνη**, αφού προσπαθεί να αποσπάσει πληροφορίες από τον Δία και δεν της ξεφεύγει τίποτα. Ως σύζυγος του πατέρα- αρχηγού είναι **σεβαστή** από τους άλλους θεούς και γνωρίζει τα όριά της.

• **Ήφαιστος:** είναι ο θεός που προσπαθεί να συμβιβάσει την κατάσταση στο συμπόσιο. Κάνει προσπάθεια να μετατρέψει τον καυγά σε διασκέδαση. Είναι **ήπιος** χαρακτήρας, **χιουμορίστας** και **έξυπνος**. Η αναπηρία του δεν στέκεται εμπόδιο στο να τον **συμπαθούν** και να τον **σέβονται** όλοι οι θεοί. Είναι **προστατευτικός** γιος, αφού δεν διστάζει να πάρει το μέρος της μητέρας του στη διαμάχη της με τον Δία και κάνει ό,τι μπορεί για να σταματήσει την επίθεσή του εναντίον της.

Στοιχεία τεχνικής.

Αφηγηματικές τεχνικές: στην ενότητα αυτή υπάρχει εναλλαγή αφήγησης και διαλόγου. Με την αφήγηση ο ποιητής παρουσιάζει τις λεπτομέρειες των σκηνών ή δίνει στοιχεία για τα συναισθήματα των προσώπων του έπους, ενώ με το διάλογο δίνει με ζωντάνια την αγωνία και τις συγκρούσεις των ηρώων. Από το στίχο 596 ξεκινά τριτοπρόσωπη περιγραφική αφήγηση, που δίνει ώθηση στην εξέλιξη της δράσης και γίνεται χρήση επιθέτων και εικόνων.

Κωμικά στοιχεία: ο ποιητής στην ενότητα αυτή, εναλλάσσει το σοβαρό με το

- κωμικό στοιχείο, το οποίο εντοπίζεται στα εξής σημεία:
- δύο κινητικές εικόνες: ο Δίας εκσφενδονίζει το γιο του, ο Ήφαιστος διαγράφει στον ουρανό καθοδική πορεία,
- θεός να κερνάει θεούς και όχι υπηρέτης,
- ο Ήφαιστος είναι χωλός και με το ακανόνιστο βήμα του αποτελεί κωμική φιγούρα.
- Σκοπός του ποιητή είναι η διασκέδαση του ακροατή/ αναγνώστη και για το λόγο αυτό δεν διστάζει να χρησιμοποιήσει κωμικές σκηνές, τη στιγμή που κορυφώνεται η ένταση. Το γέλιο ανακουφίζει τον ακροατή/ αναγνώστη και τον χαλαρώνει, ώστε να είναι έτοιμος για τη μεγάλη κορύφωση.

Θαυμαστό- υπερφυσικό στοιχείο: στ. 528- 530

Επιβράδυνση: ο ποιητής επιδιώκει να επιφέρει χαλάρωση μέσα από τη διήγηση μιας μυθικής ιστορίας και μέσα από τα κωμικά στοιχεία που υπάρχουν σε αυτήν, αλλά παράλληλα και να υπογραμμίσει την τεράστια δύναμη του Δία (στ. 591- 595).

Προοικονομία: προετοιμασία της λογομαχίας του Δία με την Ήρα (στ. 512- 513, 519- 520).

Αντιθέσεις:

- βαριά ατμόσφαιρα μετά τη φιλονικία Δία- Ήρας- χαρούμενη ατμόσφαιρα μετά την παρέμβαση του Ηφαίστου,
 - εικόνα του Απόλλωνα στο συμπόσιο- εικόνα του Απόλλωνα στην αρχή του έπους.
- στ. 549.

Μεταφορές: στο λόγο μου υποτάξου (στ. 566), γλυκιά μητέρα (στ. 572), λόγια μαλακά (στ. 583), γέλια δεν κρατούσαν (στ. 600).

Προσωποποίηση: στ. 577.

Τυπικά επίθετα:

πολυλόφου Ολύμπου (στ. 500),
μέγας Αγαμέμνων (στ. 507),
θεία κόμη (στ. 531),
σκληρότατε Κρονίδη (στ. 553),
δίκουπο ποτήρι (στ. 585),
ξακουστός τεχνίτης (στ. 607).

ύψιστον Κρονίδην (στ. 503),
πάνσοφε Ολύμπιε Δία (στ. 509),
μεγαλόφθαλμη θεά (στ. 552),
ένδοξος τεχνίτης (στ. 573),
ισόμοιρο τραπέζι (στ. 603),

Εικόνες:

- σηκώνονται όλοι οι θεοί όταν εμφανίζεται ο Δίας (στ. 535),
- ο Δίας και η Ήρα φιλονικούν (στ. 540 κ.ε.),
- ο Ήφαιστος προσφέρει κρασί στη μητέρα του (στ. 585),
- η ρίψη του Ηφαίστου από τον Όλυμπο (στ. 591- 592),
- ο Ήφαιστος σερβίρει κρασί (στ. 598- 599).

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Με επιχειρήματα προσπαθεί η Θέτιδα να πείσει το Δία να ικανοποιήσει το αίτημα του γιου της;

ΕΡΩΤΗΣΗ 2 : Ποια υπόσχεση έδωσε ο Δίας στη Θέτιδα και με ποιον τρόπο την καθυσάχασε ότι η υπόσχεση του θα πραγματοποιηθεί;

ΕΡΩΤΗΣΗ 3 : Η συνέλευση των θεών στον Όλυμπο και η σύγκρουση Δία και Ήρας παρουσιάζει κάποιες αντιστοιχίες με τη συνέλευση των Αχαιών και τη σύγκρουση του Αχιλλέα με τον Αγαμέμνονα. Να συγκρίνετε τις δύο σκηνές και να βρείτε τις ομοιότητες και τις διαφορές στηριζόμενοι σε στοιχεία του κειμένου.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4 Μέσα από τη σύγκρουση Δία- Ήρας να κρίνετε τη συμπεριφορά του Δία.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5 : Στην παρέμβαση του Ήφαιστου να εντοπίσετε τα σοβαρά και τα κωμικά στοιχεία που υπάρχουν.

ΕΡΩΤΗΣΗ 6 : Σε όλη την ενότητα είναι έντονος ο ανθρωπομορφισμός των θεών. Στηριζόμενοι σε στοιχεία του κειμένου να συγκεντρώσετε τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά των θεών και αυτά που τους διαφοροποιούν από τους ανθρώπους. Να αναφέρετε και άλλα σημεία από την ραψωδία Α στα οποία υπάρχει το στοιχείο του ανθρωπομορφισμού των θεών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7 : Να διαβάσετε το παράλληλο κείμενο στη σελίδα 44 του βιβλίου και να εντοπίσετε τις πληροφορίες που δίνονται για το Δία και τη Θέτιδα.

Β.ΔΡΑΣΕΙΣ:

1) Να δώσετε τίτλο στις δύο σκηνές, στίχοι 494-532 και 532-612 και στα τρία επεισόδια της 2ης σκηνής.

2) α) Τι ζητά η Θέτιδα από τον Δία; Ποια είναι τα επιχειρήματά της ,για να τον πείσει; β) Ποια θέση έχουν στον λόγο της η τιμή-δόξα και η δικαιοσύνη; Να αναζητήσετε λέξεις ή φράσεις του κειμένου για την απάντησή σας.

3) Γιατί η Θέτιδα νιώθει αδικημένη;(Α 517)

4) Να υπογραμμίσετε στη φιλονικία Δία -Ήρας τους στίχους που ανεβάζουν την ένταση της συγκεκριμένης σκηνής.

5) Να σχολιάσετε στον στίχο 594 την ανθρωπομορφική αντίληψη για τους θεούς.

6)Πώς συμβάλλει στην πλοκή του μύθου η σκηνή της έριδας (φιλονικίας) της Ήρας με τον Δία;

7)Ποιος είναι ο ρόλος του Ηφαίστου στους στίχους αυτούς;

8) α) Στην παρέμβαση του Ηφαίστου να βρείτε **τα σοβαρά και τα κωμικά στοιχεία**.

β) Στους στίχους 573-612 να σχολιάσετε τις κωμικές εικόνες (580-581,588,591-594).

{Λάβετε υπ' όψη ότι η εικόνα του οινοχόου –που κερνά κρασί-ταίριαζε σε σύμβολα αρμονίας και ομορφιάς (στον ωραίο Γανυμήδη και την όμορφη Ήβη). }

9)Ποια στοιχεία για τη ζωή των θεών μας δίνει το συμπόσιο με το οποίο κλείνει η σκηνή στον Όλυμπο;

10)Να αναζητήσετε τρία σημεία στα οποία υπάρχει **προοικονομία** και να γράψετε στο τετράδιό σας **στοιχεία ανθρωπομορφισμού** των θεών από αυτούς τους στίχους.

Γ.ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

1)Να αποδώσετε σε 8-12 σειρές το περιεχόμενο των στίχων A 494-612.

2)Συγκρίνετε την κατάσταση που επικρατεί στον κόσμο των θεών στο τέλος της ραψωδίας A με αυτήν στον κόσμο των θνητών. Να διατυπώσετε γραπτά τα συμπεράσματά σας.

3)**Είσαι η θεά Θέτιδα.**Να εκφράσεις το αίτημά σου προς τον Δία σε α'πρόσωπο.

4)**Δραματοποιήστε** στην τάξη τη σύγκρουση **Δία-Ήρας**.

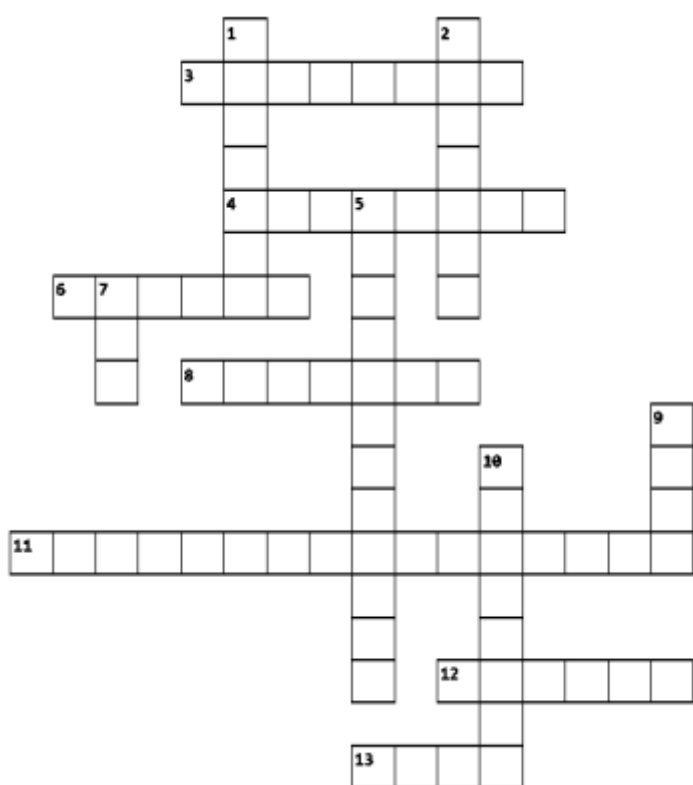
5) **Ζωγραφίστε** μια σκηνή που σας εντυπωσίασε από αυτούς τους στίχους ή γράψτε ένα δικό σας σύντομο κείμενο με τις εντυπώσεις σας από τη ζωή των θεών στον Όλυμπο.

Κάποια στοιχεία για τον **Ήφαιστο**: Υπάρχει και η εκδοχή πως η Ήρα τον απέκτησε μόνη της, χωρίς την συμβολή κάποιου αρσενικού θεού, αλλά αυτό δεν έχει και τόση σημασία. Σημασία έχει πως ο Ήφαιστος ήταν τόσο άσχημο μωρό, που μόλις το αντίκρισε η Ήρα το πέταξε από τον Όλυμπο χωρίς δεύτερη σκέψη κι εκείνο κατέληξε στα βάθη του ωκεανού. Ευτυχώς, τον περιμάζεψαν η Θέτις (κόρη του Τιτάνα Νηρέα και μητέρα του ήρωα Αχιλλέα) και η Ευρυνόμη (κόρη του Τιτάνα Ωκεανού) οι οποίες και τον ανέθρεψαν.

Σε ηλικία εννέα ετών, ο Ήφαιστος έστησε ένα εργαστήριο στον βυθό του Αιγαίου, όπου κατασκεύαζε υπέροχα κοσμήματα για τις θεές που τον ανέθρεψαν. Όταν η Ήρα είδε τα κοσμήματα που φορούσε η Θέτις κι έμαθε ότι τα φτιάχνει ο γιος που είχε απορρίψει, τον κάλεσε πίσω στον Όλυμπο, του έφτιαξε ένα πλήρως εξοπλισμένο εργαστήριο και του έδωσε την πανέμορφη θεά του έρωτα Αφροδίτη ως σύζυγο.

Άλλοι λένε πως ο Ήφαιστος έστειλε στη μητέρα του έναν πανέμορφο, χρυσό θρόνο που έφτιαξε ο ίδιος. Όταν εκείνη κάθισε επάνω, παγιδεύτηκε με αόρατα δεσμά και αναγκάστηκε να καλέσει τον Ήφαιστο να την ελευθερώσει. Εκείνος δέχτηκε και έμεινε από τότε στον Όλυμπο. Όποια εκδοχή και αν δεχτούμε, ο Ήφαιστος κέρδισε με την αξία του την θέση του ανάμεσα στους Ολύμπιους.

Τα βάσανα του θεού, όμως, δεν τελείωσαν. Λίγο καιρό αργότερα, ο Ζευς και η Ήρα τσακώθηκαν άσχημα, όπως το συνήθιζαν. Η Ήρα είχε στείλει μία καταιγίδα σε μία προσπάθεια να ξεφορτωθεί τον παράνομο γιο του άντρα της, τον γνωστό Ηρακλή και ο Ζευς θύμωσε τόσο πολύ που την κρέμασε στον ουράνιο θόλο. Ο Ήφαιστος έσπευσε να την απελευθερώσει, αλλά ο Ζευς δεν ανεχόταν την ανυπακοή. Έτσι ο Ήφαιστος εκσφενδονίστηκε για δεύτερη φορά από τον Όλυμπο και προσγειώθηκε σ' ένα νησί του Β. Αιγαίου, στη Λήμνο. Μόνο που τώρα, εκτός από άσχημος ήταν και κουτσός, γιατί με την πτώση έσπασε και τα δύο του πόδια. Ωστόσο, οι φτωχοί κάτοικοι του νησιού τον περιέθαλψαν και τον φιλοξένησαν με μεγάλη ευχαρίστηση, και ο Ήφαιστος δεν ήθελε πια να φύγει από εκεί.

3. ΗΡΕΜΕΙ ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ

4. ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΗΡΑΣ - ΔΙΑ

6. ΤΟ ΝΗΣΙ ΟΠΟΥ ΕΠΕΣΕ Ο ΗΦΑΙΣΤΟΣ, ΟΤΑΝ ΤΟΝ ΠΕΤΑΞΕ Ο ΔΙΑΣ

8. Ο ΛΑΟΣ ΠΟΥ ΒΟΗΘΗΣΕ ΤΟΝ ΗΦΑΙΣΤΟ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΤΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ

11. ΟΙ ΘΕΟΙ ΕΝΕΡΓΟΥΝ ΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

12. ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΤΟΝ ΔΙΑ ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ

13. ΣΥΓΚΡΟΥΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΗΡΑ

Down

1. ΤΟΝ ΠΕΤΑΞΕ Ο ΔΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ

2. ΗΤΑΝ Ο ΗΦΑΙΣΤΟΣ

5. Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΑΚΡΟΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΠΟΥΣ ΓΙΑ ΟΣΑ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΝ

7. ΘΥΜΩΝΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΤΡΩΩΝ

9. Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

10. Ο ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΘΕΤΙΔΑΣ